

ВЕЛИКИЙ ВИБУХ У КОПАЛЬНІ ВУГЛЯ

ТРИСТА МАЙНЕРІВ МАЛО НЕ СТРАТИЛО ЖИТТЯ.

ЕРЕНФЕЛД, ПА., 30. марта. — В копальні ч. 8, належачій до підприємства Пенсваненія-Ковал енд Ковк Ко., случився нині коло полудна страшний вибух підезних газів. Підчас вибуху було тоді в копальні коло три сотки майнерів. Спершу здавалося, що всі вони погинули. На щастє їм вдалося вирватися на поверхню землі.

Вибух був так сильний, що він потряс цілою околицею на кілька миль довкола. Був се найсильніший вибух, який запам'ятає ся околиця. В хвилі, як до копальні підійшли ратунковий відділ та став пропихатися через товну, сточу коло виходу, з одного бічного виходу вишох майнер, увесь викритий вуглемис копотом, а за ним другий, за ним третій. З уст тисячної товни вирває ся окрик радості. Відтак стає виходити майнери й другими виходами. Стає їх числяти. Почисляли, що вернулись всі, крім п'ятюх.

Ратунковий відділ відтак найшов тіла чотирох майнерів, лежачи недалеко від того місця, де почався вибух. Видно, другі майнери, працюючи в других комохах, були закриті від наслідків вибуху, якого вся сім'я пішла в горішнім напрямі, потрапляючи землі, розбиваючи вікна в оселі.

Погібіші розбивачи: Іван Фреско, Деніел Меккофрі, Віллем Конелі, Джан Шедлок та Т. Г. Виліемс.

Про причину вибуху кружляють ріжні погослови. Заряд копальні садити за причиною, але каже, що тепер її з певністю установити не можна, бо в копальні тепер багато вуглевого копоту.

ШЕ ОДИН ВИБУХ У КОПАЛЬНІ ВУГЛЯ.

ГАРИСБЕРГ, Іллінойс, 30. марта. — В копальні ч. 2 підприємства Селін Кавіті Ковал Корпорейшен случився нині ранечю страшний вибух підезних газів, наслідком котрого в копальні згинуло 8 робітників. Причиною вибуху мало бути запалення копальних газів, здається котримсь з майнерів.

Ратунковий відділ добув вже всі тіла. Вони спалені до непізнання.

УРЯД РОЗСЛІДУЄ ФАЛШІВНИЦТВО ПУБЛІЧНИХ ДОКУМЕНТІВ.

ВАШИНГТОН, 30. марта. — Агенти федерального уряду попали на слід фальшивих фалшішних публічних документів, з яких деякі жваво у відомій інтризі проти Мексики, інші жала довести американській уряду до збройної інтервенції проти цього краю.

Агенти кажуть, що фалшішники документи зробили собі просто професію з фалшівання та що вони достарчуют для людей, які потребують фалшішних документів, такі документи, які покупаючи потрібні їм для їх шланів.

Такі документи пробували фалшішники підсунути навіть тим конгрессменам, що вели агітацію за інтервенцією Америки в Мексику. Уряд має цілу сістму фірм та осіб, які створюють документи закупаля.

АРХИЕПІСКОП ВЕДЕ БІЖИ ПРОТИ УРЯДУ.

МЕКСИКО, 30. марта. — Хоча в усіх тих краях, де уряд попірає церковну гієрархію, римо-католицькі єпископи голосять, що всяка влада від Бога, то в Мексикі, де уряд дав до пізнання, що великі церковні маєтки треба розділяти між потребуючому землі «понаві» (рабів), єпископи не лишень протиявляє ся урядові, але одні з них, архієпископ Франс Орско стає на чолі бунту проти уряду. Має він під собою 7,000 збунтованих вірних, які мають оружя, перепалчане їм з Америки.

ТЕЖ ВІДГУК «ПОРЯДКІВ» ПІД ІТАЛІЙСЬКОЮ ДИКТАТУРОЮ.

НЮ ГЕЙВЕН, Коннектик, 30. марта. — До уряду італійського вішеконсула в цьому місті, Паскале Дечкано на Ім, вперше нині явився італійський імігрант та по короткій сварці вистріляв до консула з рушничі. Сікано одягнув, як він стріляв, пошляло консула в голову. Його виставлено до шпиталю в небезпечному стані. Поліція шукає за справником, який зараз утік з міста. Поліція каже, що замку доконан один робітник фабрики форельєві у Гартфорд.

Томо злочину була завязта суперечка між двома групами італійської іміграції, з котрих одна є за фашистами, а друга зазвот проти них. Консул, звичайно, був за фашистами.

ЗЕМЛЕТРУС У НОВИЙ АНГЛІЙ.

НЮ БРИТЕН, Коннектик, 30. марта. — Нині ввечером дався тут чуті землетрус. Один лікар у генеральнім шпиталі малоощо не випав з крісла. Стіни в фабриках тряслися, а шибки дзвеніли, але шкоди не було ніякої.

ФОРД В АВТОМОБІЛЕВМУ ВИПАДКУ.

ДІТРОЙТ, Мішигн, 30. марта. — Фордова родина потерждає чутно, що Генрі Форд був в нещасті в прикрій автомобільнім випадку. Якийсь люди загнали його автомобіль у фосу, де він тяжко побився. Мав він влізати при тому тяжке потрясіння мозку.

Ходять чутки, що випадок був вислідом заговору на його життя. Поліція й приватні детективи, наняті Фордом, слідять за винуватцями.

КРАСА КЕПСЬКИМ ПАШПОРТОМ.

НЮ ЙОРК, 29. марта. — На однім французькому кораблі приїхала сюди нині панна Жакелін Шалі, відома у Франції як найкраса французська жінка. Приїхала вона сюди, щоби грати в кінематографі. Іміграційні урядники найшли в її пашпорті якийсь хибит та задержали її, доки справа не висвітлює в її користь. Газети посуджують її менеджера, що се він навмисно урядиє се задержати, щоби дати ліичні розголоє.

СІРКОВИЙ МОНОПОЛЬ У ФРАНЦІЙ.

ПАРИЖ, 29. марта. — Правительством виготовило вже проект закону, який видає всю сірчану індістрію під контролю уряду. Вибір і продажу сірників видається одначє в руки шведсько-американської компанії, яка гарантує державі лете-перішній дохід, а крім того готова діляти надвижку до половини з державою. На забезпечення сего контракту складає компанія до державної каси \$80,000,000 на протг 60 літ до 5 і пів процентом. В той спосіб державний скарб дістане готівку на легкі процентові устави.

ЗЕЛІЗНИЦІ ПЕРЕБИРАЮТЬ ІМІГРАЦІЮ.

Після угоди між канадійськими «департаментом» іміграції і зелізничними справа іміграції до Канади переходить майже в цілості в руки зелізниць. Угода в та три роки, хоч може бути зрівна за повідомленнями другої сторони на одні рік наперед. Зелізничі дістають собі знову руку в відомій іміграції з «дринчюї класи». Трудишть у минулому була та, що департамент і зелізничі не раз не могли погодитися на те, котрий імігрант є з такої класи. Департамент резервує собі право не допустити до Канади навіть різнічких, коли вони будуть невіповідні через здоров'я, або моральний стан.

НОВЕ СЛОВО — СТАРА РІЧ.

Французський посол Оріль ужив слова, яке може ввійти в словник: «елігінзм». Так називає він маюню деких богатих сумачників обдирати ціни публічними старовинами з їх прикрас на те, щоби їх перенести на інше місце, для прикраси нужних міст, вулиць чи маєтків. Ця маія сильно побирилась в Америці, де міліонери не мають що зробити із грошима, а хочуть дати доказ, що теж люблять мистецтво. Оріль домагає ся парламенту закону про охорону зразків мистецтва від вярварства розпуздучивні та розпорядку музеєм і приватним власникам.

ДЛЯ КУРЦІВ.

Проф. медичного факультету в Кембриджі, Роллестон, виголоєс відити про шкідливість нікотину, доказуючи, що курення впливає але на мізкову функцію, званіюне відхиждив провід, а одначоє псує шлунок, творчачи іпозію, що він насичується.

З ЖІНОЧИХ РЕКОРДІВ.

Найбільшим жіночим рекордом була до цього часу краса. І тим імовірно лишиться на далі. Така зливбока думка приходить з нагоди звистки, що Вілден зустрічав з виткомим оживленням — немов при приїзді королів — приїзд найбільших красує 10 ріжних народів, які приїхали туди до конкурсу, проголошеного великою фільмовою фірмою, «фанамет». Хто має талант паритати прівачища фільмовим «артисток», деєкай жінок, що кандидатками цієї го-ловокружної кар'єри є Гільда Бірд — віденка; Маргарета Гіорд — аристократка з Рингу; Діна Сасіє — грекиска; Марія Маттосі — мадржка; Анелєс Бо-гудка — полька; Фосерова — чешка; Стефіна Віденці — югославчанка. А як називаються ще з інші — про се чомусь віденська преса покищо не пише. Варта при тім огляд застати, до коли минулого року наш ілюстрований журнал «Світ» розписав конкурє краси — то найбільше наших молодих жінок, страшено «допустових» на словах, завагалась: чи може брати участь в таких конкурсі. А причиною: чейже і наша одна землячка могла би раз і раз пробувати кар'єри в світі, завдяки своїй красі, і світ міг би почути, що між українцями теж є бодай одна гарна.

ЛІТЕРАТУРНІ НОВИНИ.

Товариство поетів у Лондоні розписало конкурє на поему в честь Шекспіра. Поема може бути довільної форми, але мусить бути така, щоби чотири перші рядки з неї могли бути вирізблені на стінах нового Шекспірівського театру в Стретфорд. За найкращу поему нагорода — золота медала. У конкурсі можуть брати участь поети всіх національностей, але не «запрошені» є чисто ідеальні, коли поема мусить бути написана англійською мовою. — Український радянський кіновий союз виставляє фільму на підставі третьої частини повісті Жеромського «На провесні» п. з. «Вітер зі сходу». Переробку зробили Хоткевич і Панченко. — Народний комісаріят Освіти затвердив текст сценарій фільму з повісті Франка «Борислав сміється». — Відомий французський письменник Генрі Барбюс, комуніст, видав нову книжку «Ісус». Є се притчі на найріжнокітій темі св. Письма, у такім-же стилі. Барбюс протестує в московській «Правді» проти лєннградського видавництва «Світель», яке перекладло попереду книжку «Повязання» з численними пропусками та змінами, які викривляють його думки. — «Госиздат» видав XV-ий том творів Троцького з нарисами про господарство відбудову СРСР. — Лля Ерєйберг скінчив нову повість «В проточном переулке».

СИЛА РЕКЛАМИ ТА ПРОТЕКЦІЯ.

Хто з вас не чув прівіщаня Яна Кеппури? Це має бути польський наслідник Каруза. Його портрети нинішаються на перших сторінках польських ілюстрованих журналів, уся польська преса розтрубляла на чотирьох сторони світа про феноменальний гоним новозаганижаний тежор до віденської опери. Шен довідуємося з берлінського двотижневика «Тєатр» число з 1. грудня: «Бєрлінська критика, яка не дає себе обмотати, сказала пану Кеппури ієно та віраєно, чим він є справді, а се зовсім щось інше від того, що йому оповіли про нього норт в особі його «генерта». І далі йдуть докази, що Кеппура є тільки талановитий ювінок, а не оперовою зорею. Але сила реклами польських сил була велика. Якою бувало сила протекції між ними, троє се свідчать свейкій скіндал з вяршарською нагородою письменства за цей рік, призначено письменникові Макушицькому. Він випередив чотирьох в не творами таких кандидатів як Пшибишевський, Серошевський, Берент, Струг, Шпаді і бодай ще десять інших, найбільше за нього.

ПОСОЛ ЯКИМІЩАК ПРО ШКОЛИ.

Підчас дебатів над бюджетом в манітобському соїмі 15-березня забрав слово посол з округу Емерсон, п. Д. Якиміщак і виголоєс догву промову про шкільні питання. Пан Якиміщак звертає увагу на вагу «матерньої мови» у вихованню дитини та критикує теперішню шкільну сістему в провінції, як такую, що причиняється до морального занепаду молодого покоління.

ЛЕНІН В ЦАРСЬКОМУ МУНДЮРІ.

«Робочая газета» подає ось яку історію: На Подіало в одному місточку професійний Союз не мав портрету Леніна. Та голова союзу проворний чоловічя: найшов на стриху портрет царя Аликсандра II і вирішив зробити з нього Леніна. Закликав місцевого маляра і дав приказ. Здавалося би, тяжко змінити Олександра II на Леніна, а се тим більше, що цар був представлений в мундурі з ордерями, а перед ним товпа народу, що дякує на вклоніш за знесення кріпачства. Біля царя генерали і духовенство. Малеєр по звязкам з юною професійного союзу перемаловав голову царя на голову Леніна і все-готово. Таким чином появилсь перший портрет Леніна в царському мундурі, в товаристві генералів і духовних достойників.

ЛІТАКАМИ ПОХАЛИ НА ПІВНІЧ.

Два великанські моноплани Фокера, «Сітї оф Вінніпег» і «Сітї оф Торонто», пустилися 20. березня з Годсон, Онт., на нове поле своєї діяльності, — відлетіли до Годсонського озера. Літачки мають перед собою 850 миль дороги, бо місцем їх призначення є Форт Чорчї, місцевість над Годсонським озерам на північ від Форт Нелсона, який є призначенням на термінал годсон-бєйрчюї зелізничі. Літачками відіають на далеку північ 14 урядових інженірів з п'ять тонами засобів, між якими є й динаміт.

ДОМАГАЮТЬСЯ БІЛЬШОТ АКТИВНОСТІ З БОКУ АМЕРИКИ В КИТАЮ.

ШАНГАЙ, 30. марта. — Американська колонія лопить собі голову над тим, яке становище займає вашингтонський уряд в справі охорони американських інтересів в Китаю. Біженці вярваді схоронилися до більшої частини на американських кораблях або в чужинецькій ділянці в Шангаю, але зате по-лишали свої маєтки, що вартують сотки мільонів. Вони домагаються відшкодовання за грабежі, яких допустилися на них кантонські жовніри, а американський уряд повинен їх на їх думку в тім поперти. Тимчасом уряд вишофутєсь радше з того конфлікту. Це тільки додає відваги комуністичнім агітаторам до дальшого підбурювання населення і армії проти чужинців. 50 воєних кораблів, що стоять на ріш Янцє, могли би скоро зробити порядок, колиб вони більш активні, а що важливіше, колиб згідно поступали. Не було би такої протичужинецької ненависті, колиб в тому не помагали самі чужинці, Англії і Америці. Американська більшовєвичка видає навіть діючий націоналістичний орган на англійській мові, а багато других європейських жінок є на услугах кантонської пропаганди.

Між британських жовнірів кидають більшовєцькі брошури та відозви, вказуючи на те, що вони жертвують своє життя за нужденну плату для охорони капіталістів і імперіалізму. Спеціальні відозви видає до тих англійських військових частин, що похолоять з Азії.

ФРАНЦУЗИ ВІДПІРАЮТЬ АТАК КАНТОНЦІВ.

ШАНГАЙ, 30. марта. — Французька ділянка була заатакована кількома сотнями Китайцї, між якими переважали жовніри кантонської армії. Атак той відібно без особливого труду і жертв. Військова команда американської консії офірувала Французам військову поміч з 500 жовнірів, та Французі заявили, що вони доволі сильні, щоби себе на раз охоронити.

МЕКСИКО БУДЕ СПЛАЧУВАТИ БРИТИЙСЬКІ ПРЕТЕНСІЇ З ЧАСІВ РЕВОЛЮЦІЙ.

ЛОНДОН, 30. марта. — Між британським урядом і мексиканським прийшло до угоди в справі звороту відшкодовання за втрати, які понесли англійські горожани в Мексико в часах революції від 1910 до 1920 року. Всі претенсії будуть предложені комісії, яка буде складатись з трох членів: з британського, мексиканського і одного нейтрального.

ЯПОНСЬКА ПОЛІТИКА В КИТАЮ.

ТОКИО, 30. марта. — Ніякий міністер заграничних справ не тімшався до посляді десяти літ такою популярністю, як барон Шайлгера. Його погляд на ситуацію в Хінах знаходять загальне узнання в цілій японській пресі. А Шайлгера є того погляду, що Японія не може кооперувати з Англією і Америкою в справах китайської політики, бо її інтерес є иншого роду як американський чи британський. Він зваявє, що Англія і Америка збільшують грозу положення в Китаю. Не треба утворювати аніж кількох комуністичних агітаторів з китайським населенням. Японія не може витягати ніяких консеквенцій з того, що стаєно в Нанкінг, бо тут кантонський уряд ні при чому, а до того цей уряд вярваєдє себе сєчас перед японським представником. Японія повинна задержати прівязний стосуюк з полудневою армією і урядом. Японія повинна пам'ятати, що вона є азійською державою і повинна соадіражуватися з Китаєм та дбати про те, щоби конфлікт був поладжений мирною дорогою.

ЧЕНГ ТСО ЛІН МАЄ НАЙКРАЩУ АРМІЮ — АЛЕ ЩО З ТОГО.

МУКДЕН, Манджурія, 30. марта. — Кажуть, що маршалок Чєнг Тсо Лін, що то зі звичайного дезертира, послугача і бандачєта став-гвернером Манджурії і правив 25,000,000 людей через 15 літ, має і тепер найліпшіше шанси заволати цілим Китаєм. Сам він досяє 400,000 жовнірів. Але сам і признає, що на ту армію, і на офіцери і на генерали спустився тяжко, бо вона може розлетітис при першій вибуху бомби. Сам він нікому не довіряє і приготований на те, що найкращий прівяєч може його дуже легко зрадити. Тому держить стаю при собі особисту охорону з 2,000 жовнірів. Він думає, що й други не будуть ніякє поступати як він сам, себє по-піддаватися і зраджувати, як це буде вигідно.

КАНТОНСЬКИЙ ГЕНЕРАЛ ЗА СВІТОВУ РЕВОЛЮЦІЮ.

МОСКВА, 30. марта. — Московська Правда подає інтервю з кантонським командантом Шангаю, генералом Ліай Чунг Сї, який відповідав на запити чужинецьких кореспондентів в той спосіб: Цілий світ тепер поділений на імперіалістичні і протівників імперіалізму. Здобуте Шангаю є ударом проти імперіалізму і дальшим кроком в сторону світової революції. Проти імперіалізму можемо боротися тільки в контакті з масами і в тісній звязі з совами. Імперіаліст рахує на розлад серед національностей, але до того не прийдє. Ми хочемо віддати зісної звуки між селянами, робітниками, купцями і військом.

ТЕПЕР ПРИЙМАЄТЬСЯ ЧУНІВ БЕЗ ВСТУПНОГО

